

Mehmet ATASEVER
Bürokrat/KİK Eski Üyesi/Akademisyen
Mhatasever@gmail.com
Mehmetatasever.org

DOĞRUDAN TEMİN İLE İLGİLİ ÖZEL HUSUSLAR

1. 4734 Sayılı Kanun'un 62'nci Maddesinin (ı) Bendine İlişkin Açıklamalar

4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinde Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların 21 /f (pazarlık usulü) ve 22/d (doğrudan temin) maddelerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacağı öngörülmüştür.

İdareler mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenekler üzerinden ayrı ayrı %10 oranını hesaplayacaklardır.

Bu oranın aşılmadığı takip edilirken ilgili veya bağlı birimlerin kendilerine ayrılan ödenek üzerinden değil kurum veya kuruluşun toplam ödeneği üzerinden işlem yapılacaktır.

İdarelerin 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaların yıllık bütçelerinde mal ve hizmet alımı ile yapım işleri için ayrılan ödenekleri toplamının % 10 oranını aşacağına anlaşılması halinde; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlara için bağlı veya ilgili bakan, mahalli idarelerde ve (IV) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlarda üst yönetici, (III) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlar ile anılan Kanun kapsamında yer almayan kurum ve kuruluşlarda ise harcama yetkisine sahip kişi ya da kurullar tarafından 62'nci maddenin (ı) bendi uyarınca uygun görüş için Kuruma başvuruda bulunulacaktır. Bu noktada, %10 oranı henüz aşılmadan Kuruma başvuruda bulunulmasına dikkat edilmelidir. Aksi halde Kurumun uygun görüş vermeme olasılığı daha yüksek olabilmektedir.

İdarelerin bütçelerinde öngörülen ödenek tutarının, mal ve hizmet alımları için Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamını, yapım işlerinde ise Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limiti geçmemesi halinde %10 oranının aşılması için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınması şartı bulunmaktadır. Söz konusu başvuruların "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci Maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ" hükümlerine uygun olarak yapılması gerekmektedir.

İdarelerin bütçelerinde mal ve hizmet alımları için öngörülen ödenek tutarının % 10'unun, Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bentlerinde yer alan parasal limitlerin toplamının altında kalması halinde bu maddelerde belirtilen parasal limitlerin toplamı kadar, yapım işleri için bütçelerinde öngörülen ödenek tutarının % 10'unun Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitin altında kalması halinde ise bu parasal limite kadar olan harcamalar için de Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alma şartı aranmayacaktır.

2. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) Kaydır

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2'nci maddesinde "Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanununun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapılacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır." açıklaması yer almaktadır.

01.01.2016 tarihi itibarıyla doğrudan temin yoluyla yapılan alımların kümülatif olarak kayıt altına alınması uygulaması geliştirilerek, bu alımlara ilişkin alım ve kalem bazında bilgi girişinin yapılabildiği uygulama devreye alınmıştır. İdareler bu kez her alım için ayrı bir kayıt açacakları gibi her bir alım kapsamının da temin edilen ihtiyaçları da kalem kalem, bu alıma ilişkin kayda ekleyeceklerdir. Bu uygulama ilk haliyle her bir alıma ilişkin tüm doğrudan temin işlemlerinin (doküman yüklenmesi, piyasa fiyat araştırması kapsamında alınan tüm fiyat tekliflerinin girilmesi vb.) EKAP üzerinde kayıt altına alınması şeklinde planlanmıştır.

Daha sonra idarelerden gelen talepler doğrultusunda uygulamanın sadeleştirilmiş bir versiyonu geliştirilmiş ve 01.09.2016 tarihi itibarıyla bu uygulama da devreye alınmıştır.

Kamu İhale Kurumu Doğrudan Temin işlemlerinin EKAP Üzerinden Duyurulabileceği yönünde düzenleme yapmıştır. Buna göre; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında yapılacak doğrudan teminler ile istisna ve kapsam dışındaki doğrudan teminlerin alım öncesi EKAP üzerinden duyurulabilmesine yönelik uygulama 1 Şubat 2022 itibarıyla devreye alınmıştır. Kamu ihale Kurumu bu işlemlerin nasıl yapılacağı ile ilgili "Doğrudan Temin Kılavuzu" yayımlamıştır.

Bu kapsamda; doğrudan temin yoluyla yapılacak alımların, alım öncesi ilgililere duyurulması, varsa alıma ilişkin dokümanlara duyuru ile birlikte erişilmesi ve duyuruya çıkan alımların farklı kriterlerle aranmasına yönelik geliştirmeler tamamlanmış ve Doğrudan Temin Arama Sayfası ekap.kik.gov.tr adresinde "İhale İşlemleri" menüsü altında erişime açılmıştır. Geliştirme ile alımlara duyuru imkânı getirilmesinin yanı sıra, alıma ilişkin bilgilerin EKAP'a kayıt edilmesi ve sonuç bilgisinin gönderilmesine ilişkin işlemler de sadeleştirilmiştir.

Doğrudan temin yoluyla yapılacak alımların duyurulması idarelerin takdirinde olup söz konusu alımlar duyuru yapılmaksızın da neticelendirilebilecektir.